

Kommunstyrelsen

Ny Värmlandsstrategi - regional utvecklingsstrategi

KS2019/612/01

Förslag till beslut

Förslag till remissvar godkänns och skickas till Region Värmland som Sunne kommuns svar på *Remiss – Regional utvecklingsstrategi för Värmland, Värmlandsstrategin*.

Sammanfattning av ärendet

Alla regioner ska ha en regional utvecklingsstrategi, det framgår av lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. I Värmland benämns den regionala utvecklingsstrategin *Värmlandsstrategin*. Den nuvarande strategin löper ut 2020 och därför har Region Värmland nu samordnat arbetet med att ta fram en ny Värmlandsstrategi som sträcker sig till 2040.

Region Värmland har tagit fram ett förslag vilket är ute på remiss där samtliga i Värmland, medborgare, kluster, näringsliv och myndigheter har möjlighet att inkomma med svar. Den regionala utvecklingsstrategin har till uppdrag att skapa en hållbar regional utveckling över tid och vid förhandlingar med myndigheter, regeringen och EU fungerar den som ett verktyg.

Utredning av ärendet

Bifogat till remissutgåvan av Värmlandsstrategin fanns ett antal frågor som vägledning i remissvaret. Sunne kommun har i dialog med politiken utgått från dessa frågor men väljer att svara i en mer sammanhängande text uppdelat i ett antal rubriker. Se förslag till remissvar.

Beslutsunderlag

Tf kommunchefs tjänsteskrivelse med förslag till remissvar
Remisshandlingar från Region Värmland

SUNNE | VÄRMLAND

Anders Olsson
Tf kommunchef

Beslutet skickas till:
Region Värmland

Remiss - Regional utvecklingsstrategi för Värmland, Värmlandsstrategin – 2040RUN200384

KS2019/612/01

Bifogat till remissutgåvan av Värmlandsstrategin fanns ett antal frågor som vägledning i remissvaret. Sunne kommun har i dialog med politiken utgått från dessa frågor men väljer att svara i en mer sammanhängande text uppdelat i ett antal rubriker.

Allmänna kommentarer

Värmlandsstrategin ska vara vårt *gemensamma* verktyg för att skapa det Värmland vi vill ha. Därför är det viktigt att processen för att arbeta fram strategin skapar engagemang och att alla känner att det är en gemensam produkt. Remissförfarandet är en viktig del i det sammanhanget.

Remissutgåvan framstår till stor del som en färdig produkt vilket väcker frågor som ”finns det ens möjlighet att påverka innehållet”? Sammantaget är remissutgåvan ett gediget dokument som i många delar skulle tjäna på att kortas ner till ett effektivare och mer konkret dokument. Strategin innehåller också många metaforer vilket gör den svårläst. Självklart kan det vara pedagogiskt att använda sig av metaforer för att skapa en röd tråd genom hela strategin, önskvärt vore i sådana fall att metaforerna var lite mer framåtsträvande och som står sig över tid. En gammaldags nyckel andas inte 2040.

En annan reflektion är att strategin innehåller en rad ”modeord” som till exempel *mod*. När tidshorisonten på dokumentet är så pass lång som 20 år är det viktigt att använda ett språk som håller över tid. Samma eftertänksamhet bör appliceras när konkreta myndigheter pekas ut. Myndigheter kan både omlokaliseras och byta namn.

Vision ”Vi förändrar Världen”

Om det här på riktigt ska bli en Värmlandsstrategi, där alla samverkar på nya sätt och bildar en livskraftig region, då måste också alla delar ingå som viktiga kuggar. Syftet med visionen är att skapa handlingsberedskap och stolthet, att den ska svetsa Värmland samman så att hela Värmland arbetar i samma riktning. Visionen ska ge en bild av Värmland så som det skulle kunna vara år 2040.

Tyvärr anser inte Sunne kommun att visionen kommer bidra till just detta så som den är idag. Den är alldeles för svävande och saknar värmländsk anknytning. På vilket sätt andas visionen Värmland? Vissa andra frågor väcks också, till exempel vilken betydelse har ”förändrar” i visionen? Är en

förändring alltid eftersträvansvärt? Sunne kommun anser inte att förslaget till strategi skapar den stolthet och motivation som skulle få hela Värmland att dra i samma riktning. Det här bekräftas genom att det tydligt framgår att visionen finns tack vare att en person vid ett tillfälle föreslagit den. Visionen har inte utvecklats något trots att den ifrågasatts i den efterföljande processen. Inte minst i samband med att arbetet med Värmlandsstrategin presenterades för Värmlandsrådets arbetsutskott.

Sunne kommun anser att ”*Framtidens Värmland skapar vi tillsammans*” i många avseenden skulle vara en mycket bättre vision än den som finns föreslagen idag.

Säkra kompetensen

I remissutgåvan av Värmlandsstrategin framgår att vi ska skapa förutsättningar för ett livslångt lärande, från förskola till högre utbildning. Ändå saknas förskolan och grundskolan, den enda obligatoriska skolan, helt i strategin. Vilka tillsammans utgör de första 15 utbildningsåren. Detta trots att vi vet att grunden för utbildningen, det vill säga; läsa, skriva, räkna, är avgörande för att skapa förutsättningar för högre utbildning. Förskolan och grundskolan bör ha egna rubriker och kunna omfattas av effektmålen med tillhörande indikatorer.

Karlstads universitet finns med som en av styrkorna för Värmland vilket är positivt. Dock är det inte endast universitetet som förser samhället med kompetens utan här finns också yrkeshögskola och andra utbildningar, unika för Värmland. Till exempel Södra viken, där stor andel av eleverna har anställning innan de har avslutat sina studier. Det är en tillgång för Värmland värt att nämnas, det skulle också bidra till att vidga strategin från att ha ett tungt Karlstadsfokus till att visa på styrkor i andra kommuner.

Det finns redan ett gott samarbete inom Värmland genom strategiska nätverk som tillsammans arbetar för att samordna den kommunala skolan, från förskola till gymnasieskolan. Det arbetet ska vi fortsätta med och det är därför viktigt att strategin inte signalerar att vi ska skapa nya samarbetsytter utan fortsätta det redan goda arbete som görs. Vid utvärdering av strategin i den del som omfattar kompetensutveckling är det viktigt att indikatorerna knyts till de internationella målen då dessa funnits länge och troligen kommer vara över tid, det skapar goda förutsättningar för relevant uppföljning.

Stort Karlstads-fokus

Strategin har ett tungt Karlstadsfokus, vilket framgår inte minst genom att Karlstad är den enda kommun som omnämns i strategin. Värmland är ett län med otroligt mycket landsbygd, vilket i sig är en styrka som bör framhävas. Stor del av utvecklingskraften finns på landsbygden och naturen är en viktig tillgång och sann styrka. Något som blivit än tydligare med anledning av den pandemi som vi är mitt uppe i. Aldrig har människor sökt sig ut i naturen för att uppleva och samla kraft som nu, 2020 var året då *semester* (semester i Sverige) och *hemester* (semester i den egna kommunen) tog fart på riktigt. Värmland bör marknadsföras som ett län med stora naturtillgångar, närhet till vatten genom både Klarälven, Fryken och Vänern och inte bara som ett län med närhet till Vänern och Karlstad.

I relation till att landsbygden inte lyfts som en av Värmlands styrkor kan nämnas att Vänern enskilt lyfts som en styrka. Sunne kommun delar visserligen bilden av att Vänern är en viktig transportled och destination, inte minst för enskilda näringsidkare. Men att Vänern ensam ska vara en styrka med motiveringen att stora mängder gods transporteras på Vänern samt att miljön runt ställer sig Sunne kommuns sig frågande till.

Styrkan i mångfald

Vi ska ha ”ett utforskande och experimentellt arbetssätt med nära koppling till innovation, digitalisering och forskning” står det i strategin. Vi ska ”uppvisa samlad handlingskraft, leda modigt och gå i samma riktning”. Hur ska vi klara det om vi inte tar vara på hela länets styrkor och kraften som finns i den mångfalden? Hur utvecklar vi våra samverkansformer? Hur ser vi till att verkligen utnyttja fördelarna vi har med stora ytor, många vattendrag, skogen, olika kunskaper, kreativitet och berättande?

Under rubriken *Mångfald och integration för sammanhållning* står det att ”Alla människor ska känna sig som en del i helheten, få möjlighet att utvecklas och vara med och bidra...” För att få trovärdighet i den skrivningen och bli en strategi som ger energi in i arbetet behöver hela Värmland inkluderas.

I en av nycklarna står det att ”processer som kommer utifrån tycks allt svårare att kontrollera”. Hur får vi värderingar som tillit mellan människor och inkludering att vinna mark när det finns starka krafter som sår splittring och hotar demokratin? I den påverkansstruktur som idag finns på sociala medier förstärks motsättningarna mellan människor och polariseringen ökar. Det får konsekvenser för enskilda individer och hela samhället. Här behöver vi verkligen vara med och förändra världen. Vi ser ett stort behov av att ena Värmland och samverka. Digitaliseringen gör att även små kommuner har möjlighet att ta del av all världens utveckling och kompetens. All utveckling sker inte i staden, även om den är en viktig motor för länet.

Genomförande

Värmlandsstrategin ska vara ett verktyg för utveckling. I remissutgåvan föreslås att innehållet i strategin ska konkretiseras genom regionala handlingsplaner. Planerna ska tydliggöra satsningar, roller, ansvar och åtaganden. Handlingsplanerna ska tas fram av olika regionala aktörer i samverkan med andra. Sunne kommun är positiv till samverkan med andra aktörer för att tillsammans utveckla Värmland. Viktigt att poängtera i sammanhanget är dock att handlingsplanerna måste hänga samman med kommunernas egna strategiska dokument. Det är också viktigt att fortsätta arbeta vidare på de samverkansytor som finns idag och inte skapa nya ytor som ett resultat av strategin. Ett samverkansforum, som varit väldigt framgångsrikt, är Nya Perspektiv.